

ศาลเพื่อสอบสวนอาชญากรรมของอิสราเอลในภาษาและปาเลสไตน์

เมื่อการปิดล้อมกาซาถูกทำลายลงในที่สุด และคลื่นแรกของนักข่าว ผู้สืบสวนของสหประชาชาติ และทีมนิติวิทยาศาสตร์ได้รับอนุญาตให้เข้าไป โลกจะต้องเผชิญกับขนาดของการทำลายล้างและการสูญเสียชีวิตมนุษย์ที่ไม่เคยมีมาก่อนในสงครามสมัยใหม่ แม้ในขณะนี้ ด้วยการเข้าถึงที่จำกัดและตัวเลขที่ถกเถียงกัน รูปแบบของความเสียหายนั้นน่าตกตะลึง แต่การชำระบัญชีที่แท้จริงจะเกิดขึ้นเมื่อกาซาเปิดขึ้นเท่านั้น

ความเข้มข้นของพลังทำลายล้างที่ไม่มีใครเทียบได้

ในพื้นที่ประมาณ 365 ตารางกิโลเมตร—แทบจะเท่ากับขนาดของดีทรอยต์และประมาณหนึ่งในสามของอิสราเอล—กาซาได้ทนต่อการทิ้งระเบิดที่รุนแรงที่สุดต่อตารางกิโลเมตรในประวัติศาสตร์ที่บันทึกไว้ การวิเคราะห์หือสละชี้ให้เห็นว่าอิสราเอลได้ทิ้งระเบิดมากกว่า **100,000 ตัน** ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 เพื่อให้เห็นภาพ: อิสราเอล ซึ่งถูกทำลายโดยระเบิดปรมาณูเพียงลูกเดียว รับพลังทำลายเทียบเท่ากับ **15,000 ตันของทีเอ็นที** ดังนั้น กาซาจึงถูกโจมตีด้วยพลังทำลายที่เทียบเท่ากับ **หกอิสราเอล** ซึ่งถูกบีบอัดลงบนแถบที่เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดในโลก

การเปรียบเทียบกับสงครามโลกครั้งที่สองเน้นย้ำถึงความรุนแรง: เดรสเดน (3,900 ตัน), ฮัมบูร์ก (9,000 ตัน), และบลิทซ์เหนือลอนดอน (18,000 ตัน)—รวมกันยังคงไม่เทียบเท่ากับสิ่งที่กาซาได้รับ ทว่า แตกต่างจากสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งเป้าหมายทางอุตสาหกรรมและการทหารมีความสำคัญ การทิ้งระเบิดในกาซาได้ทำลาย **โครงสร้างพื้นฐานที่อยู่อาศัย** เป็นส่วนใหญ่ สหประชาชาติประเมินว่าประมาณ **80 เปอร์เซ็นต์ของโครงสร้างทั้งหมดเสียหายหรือถูกทำลาย** รวมถึงโรงพยาบาล โรงเรียน และระบบน้ำ ไม่มีสภาพแวดล้อมในเมืองสมัยใหม่ใดที่ถูกทำลายอย่างสมบูรณ์เช่นนี้

ทำไมการนับผู้เสียชีวิตในระหว่างการปิดล้อมจึงประเมินความเป็นจริงต่ำเกินไป

ตัวเลขผู้เสียชีวิตอย่างเป็นทางการจากกระทรวงสาธารณสุขของกาซา—ซึ่งขณะนี้เกิน **62,000 คน**—สะท้อนเฉพาะร่างที่ถูกกู้คืนและลงทะเบียน ซึ่งมักผ่านโรงพยาบาลที่กำลังล่มสลาย ตัวเลขเหล่านี้ไม่รวมผู้ที่ยังไม่ถูกนับ: ผู้ที่ยังติดอยู่ใต้ซากปรักหักพัง ผู้ที่เสียชีวิตในพื้นที่ที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ และผู้ที่เสียชีวิตจากความอดอยากหรือโรคที่ไม่ได้รับการรักษา

การศึกษาทางวิทยาศาสตร์หือสละชี้ให้เห็นถึงความเป็นจริงที่สูงกว่า **The Lancet** (2568) ใช้โมเดลการจับ-ปล่อยเพื่อแสดงว่าจำนวนผู้เสียชีวิตถูกประเมินต่ำลงประมาณ **41 เปอร์เซ็นต์** ณ กลางปี 2567 การสำรวจอัตราการตายในกาซาของ **Nature** ประเมินว่ามีผู้เสียชีวิตจากความรุนแรงมากกว่า **75,000 คน** ภายในเดือนมกราคม 2568 รวมถึง **8,500 คนที่เสียชีวิตจากสาเหตุที่ไม่ใช่ความรุนแรง** จากความอดอยากและการขาดการดูแล รวมกันเหล่านี้บ่งชี้ว่ายอดผู้เสียชีวิตที่แท้จริงเข้าใกล้ **80,000–90,000 ชีวิต** แล้ว

การเสียชีวิตจากความอดอยากนั้นน่าสะเทือนใจเป็นพิเศษ: ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2568 ผู้ตรวจสอบความอดอยากที่ได้รับการสนับสนุนจากสหประชาชาติยืนยันการเกิดภาวะอดอยากในภาคเหนือของกาชา โดยมีอย่างน้อย **300 รายที่เสียชีวิตจากความหิวไทย** รวมถึง **117 เด็ก** ตัวเลขเหล่านี้ เช่นเดียวกับน้ำหนักกระเบิด ต้องเข้าใจว่าเป็นตัวเลขขั้นต่ำ การชำระบัญชีเต็มรูปแบบจะปรากฏเมื่อสามารถทำการสืบสวนทางนิติวิทยาศาสตร์และระบาดวิทยาอย่างเป็นระบบได้เท่านั้น

สิ่งที่รอกอยผู้สืบสวน

เมื่อพรมแดนถูกเปิดในที่สุด สิ่งที่เป็นนามธรรมจะกลายเป็นสิ่งที่จับต้องได้ นักข่าวจะบันทึกไม่เพียงแต่ซากปรักหักพัง แต่ยังรวมถึงการต่อสู้ในชีวิตประจำวันของผู้รอดชีวิต การกิจของสหประชาชาติจะเริ่มทำการแมปหลุมฝังศพหลุม ยานที่ถูกทำลาย และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ทีมนิติวิทยาศาสตร์—ทำงานจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง—จะขุดศพ ระบุสาเหตุการตาย และระบุตัวบุคคลผ่านการเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอ บันทึกกันตกรรม และการทดสอบไอโซโทป นักระบาดวิทยาจะรวบรวมการสำรวจอัตราการตายเพื่อติดตามการเสียชีวิตทางอ้อมจากความอดอยาก การติดเชื่อในกระแสเลือด บาดแผลที่ไม่ได้รับการรักษา และการระบาดของโรค

กระบวนการนี้จะต้องพิถีพิถัน หลุมระเบิดทุกหลุมจะถูกบันทึก โดยเฉพาะชิ้นส่วนจะถูกจัดทำเป็นแคตตาล็อกและจับคู่กับระบบอาวุธที่รู้จัก ซากโรงพยาบาลทุกแห่งจะถูกประเมินจากบันทึกการโจมตีและพิกัด GPS หลุมศพที่ถูกขุดขึ้นทุกแห่งจะถูกถ่ายภาพ จัดทำแคตตาล็อก และเชื่อมโยงกับคำให้การ เช่นเดียวกับในสเรเบร์นิกาหรือรวันดา ผลลัพธ์จะเป็นกองพยานหลักฐาน—ภาพถ่าย นิติวิทยาศาสตร์ คำให้การ—ที่รวมกันเป็นบันทึกที่ไม่อาจปฏิเสธได้

เมื่อพิจารณาถึง **ขนาดของการทำลายล้าง**—สถานที่หลายหมื่นแห่ง โครงสร้างที่ถูกทำลายกว่า 100,000 แห่ง—นี่จะไม่ใช่งานที่ใช้เวลาเพียงเดือน แต่เป็น **หลายปี** มันจะถึงจุดสูงสุดด้วยรายงานที่ครอบคลุมซึ่งทั้งวัดความสูญเสียและกำหนดความรับผิดชอบ

สู่ศาลปาเลสไตน์

การชำระบัญชีอาจไม่หยุดที่กาชา ในเดือนกรกฎาคม 2567 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ได้แนะนำว่าการตั้งถิ่นฐานของอิสราเอลทั่วดินแดนปาเลสไตน์ที่ถูกยึดครองนั้น **ผิดกฎหมายตามกฎหมายระหว่างประเทศ** และก่อให้เกิดการละเมิดต่อรัฐและระบบของสหประชาชาติในการดำเนินการ ความเห็นนี้ รวมกับภาวะอดอยากที่ได้รับการยืนยันและการทำลายล้างของกาชา จัดหาพื้นฐานทางกฎหมายที่แข็งแกร่งสำหรับกระบวนการรับผิดชอบที่กว้างขึ้น

ศาลปาเลสไตน์ สามารถจัดตั้งขึ้นภายใต้การดูแลของ **สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ** โดยได้รับมอบอำนาจให้ตรวจสอบอาชญากรรมตั้งแต่ **พ.ศ. 2491 เป็นต้นไป** พร้อมอำนาจตามดุลยพินิจในการพิจารณาคดี **ก่อน พ.ศ. 2491 ในยุคอาณัติ** ที่มีการเชื่อมโยงที่ชัดเจน ศาลนี้จะไม่เพียงแต่ดำเนินคดีกับบุคคลเท่านั้น แต่ยังสร้างบันทึกประวัติศาสตร์ที่ชัดเจนของการพลัดถิ่นหมู่ การสังหารหมู่ การขยายการตั้งถิ่นฐาน การยึดครองทางทหารอย่างเป็นระบบ และการปฏิบัติการณ์นอกดินแดน

การจัดตั้งและการบูรณาการ

มติสมัชชาใหญ่

สมัชชาใหญ่ สามารถผ่านมติภายใต้ขั้นตอน **Uniting for Peace** เพื่อจัดตั้งศาลและขอให้เลขาธิการสหประชาชาติทำข้อตกลงกับ **รัฐปาเลสไตน์** มีแบบอย่างอยู่: **หอพิเศษในกัมพูชา** และ **IIIM สำหรับซีเรีย** ถูกจัด

ตั้งขึ้นผ่านการดำเนินการของสมัชชาใหญ่เมื่อการเมืองของคณะมนตรีความมั่นคงขัดขวางความรับผิดชอบ

หน่วยสืบสวน

มติจะจัดตั้ง **กลไกสืบสวนอิสระ** กันที โดยได้รับมอบหมายให้รักษาหลักฐานและเตรียมแฟ้มคดี—ป้องกันความล่าช้าในการยุติธรรมในขณะที่ศาลกำลังถูกจัดตั้ง

การบูรณาการกับ ICJ และ ICC

- **ICJ:** คดีฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่ฟ้องโดยแอฟริกาใต้ควรยังคงอยู่กับ ICJ ซึ่งตัดสินในเรื่อง **ความรับผิดชอบของรัฐ** หากศาลตัดสินให้มีการชดใช้ สมัชชาสามารถอนุญาตให้ **ส่วนหนึ่ง** ของการชดใช้เหล่านั้นไหลเข้าสู่ **กองทุนผู้เสียหายที่บริหารโดยศาล** พร้อมกับการบริจาคโดยสมัครใจ
- **ICC:** ศาลจะประสานงานกับ **ศาลอาญาระหว่างประเทศ** ซึ่งกำลังดำเนินคดีกับ **เนทันยาฮูและกัลลันต์** อยู่แล้ว ICC จะยังคงมุ่งเน้นไปที่คดีผู้นำที่กำลังดำเนินอยู่ ในขณะที่ศาลจะจัดการกับ **อาชญากรรมทางประวัติศาสตร์และโครงสร้าง** (นักบวช, การตั้งถิ่นฐาน, ชุมชนและชาทิลา, สงครามกลางเมืองที่เกิดขึ้น)

หน้าที่เก็บรักษาเอกสาร

ศาลจะรักษา **ที่เก็บหลักฐานส่วนกลาง** ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐาน ICC และ IIIM เพื่อให้มั่นใจว่า **บันทึกอาชญากรรมจะถูกเก็บรักษาไว้** สำหรับรุ่นต่อไปและสามารถเข้าถึงได้โดยศาลแห่งชาติภายใต้อำนาจศาลสากล

สรุป

จนกว่าภาษาจะถูกเปิด โลกยังคงอยู่ในภาวะลอยตัวระหว่างความรู้และหลักฐาน แต่เมื่อการเข้าถึงได้รับอนุญาตในที่สุด การเปิดเผยอาจรุนแรงถึงขนาดบังคับให้มีการชำระบัญชี ไม่เพียงแต่กับการทำลายล้างของภาษา แต่กับประวัติศาสตร์ความไร้การลงโทษนานนับศตวรรษในปาเลสไตน์

เช่นเดียวกับที่นูเรมเบิร์กไม่ได้จำกัดตัวเองอยู่กับการสู้รบครั้งสุดท้ายของสงครามโลกครั้งที่สอง แต่กำหนดความเป็นอาชญากรรมของระบอบทั้งหมด **ศาลปาเลสไตน์** ก็อาจเกิดขึ้น: ได้รับอำนาจให้พิจารณาคดีตั้งแต่ **นักบวชในปี 2491 ถึงภาษาในปี 2568 และต่อไป**

ศาลดังกล่าวจะไม่เพียงส่งมอบความรับผิดชอบ แต่ยังกำหนดความจริงทางประวัติศาสตร์: สิ่งที่เกิดขึ้นกับชาวปาเลสไตน์ข้ามรุ่นไม่ใช่อุบัติเหตุทางประวัติศาสตร์ แต่เป็นความต่อเนื่องของอาชญากรรมที่ละเมิดกฎหมายของประชาชาติ

ภาคผนวก 1: ร่างข้อบังคับของศาลปาเลสไตน์ (พร้อมหมายเหตุอธิบาย)

ข้อ 1 - การจัดตั้ง

ข้อความ: ศาลปาเลสไตน์ (“ศาล”) จัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานตุลาการอิสระเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลที่รับผิดชอบต่อการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศและสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงที่เกิดขึ้นในปาเลสไตน์และสถานที่ที่เกี่ยวข้องนอกดินแดน **ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2491 เป็นต้นไป** โดยมี **อำนาจตามดุลยพินิจ** ภายใต้การ

อนุญาตของศาล เพื่อสืบสวนอาชญากรรม **ก่อนปี 2491** ภายในอาณัติของอังกฤษที่มี **ความเชื่อมโยงที่ชัดเจน** กับความขัดแย้งและมีหลักฐานที่ยอมรับได้เพียงพอ **หมายเหตุ:** ปี 2491 เป็นจุดยึดของนักบาและจุดเริ่มต้นของอาชญากรรมในยุคการยึดครอง อำนาจตามดุลยพินิจก่อนปี 2491 อนุญาตให้สืบสวนการลอบสังหารและการสังหารหมู่ในยุคอาณัติ

ข้อ 2 - เขตอำนาจศาลด้านเนื้อหา

ข้อความ: (ก) อาชญากรรมสงคราม; (ข) อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ; (ค) การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์; (ง) การก่อการร้าย ตามที่กำหนดในสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องและกฎหมายปาเลสไตน์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล **หมายเหตุ:** ครอบคลุมทั้งอาชญากรรมระหว่างประเทศแบบคลาสสิกและการก่อการร้ายต่อพลเรือน/สถานที่ทางการทูต เพื่อให้มั่นใจว่าอาชญากรรมในช่วงต้นและช่วงหลังอยู่ในเขตอำนาจศาล

ข้อ 3 - เขตอำนาจศาลด้านเวลาและพื้นที่

ข้อความ: ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2491 ถึงปัจจุบัน โดยมีอำนาจตามดุลยพินิจก่อนปี 2491 ขอบเขตด้านพื้นที่: ภาษา, เวสต์แบงก์, เยรูซาเลมตะวันออก และการกระทำนอกดินแดน (เช่น เบรุต, ไคโร, โรม, เทหะราน, ดามัสกัส) **หมายเหตุ:** ครอบคลุมทั้งการยึดครองและการปฏิบัติการณ์นอกดินแดน

ข้อ 4 - เขตอำนาจศาลด้านบุคคล

ข้อความ: มุ่งเน้นที่บุคคลที่มีความรับผิดชอบสูงสุด: ผู้นำทางการเมือง, ผู้บัญชาการทหาร, ผู้บังคับบัญชา **หมายเหตุ:** รับประกันความเป็นกลาง; ใช้กับทุกฝ่าย

ข้อ 5 - องค์ประกอบ

ข้อความ: โมเดลผสม: ห้องพิจารณาคดีและห้องอุทธรณ์, ผู้พิพากษานานาชาติและปาเลสไตน์, อัยการอิสระ, ทะเบียน **หมายเหตุ:** ปฏิบัติตามแบบอย่างเช่นกัมพูชาและเซียร์ราลีโอน

ข้อ 6 - กฎหมายที่ใช้บังคับ

ข้อความ: อนุสัญญาเจนีวา, ข้อบังคับกรุงโรม, ความเห็นที่ปรึกษาของ ICJ, กฎหมายมนุษยธรรมตามจารีตประเพณี, กฎหมายปาเลสไตน์ที่สอดคล้องกัน **หมายเหตุ:** รวมกฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับความชอบธรรมในท้องถิ่น

ข้อ 7 - สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา

ข้อความ: รับประกันการพิจารณาคดีที่ยุติธรรม, การสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์, การเป็นตัวแทนทางกฎหมาย, สิทธิในการอุทธรณ์ **หมายเหตุ:** ป้องกันข้อกล่าวหาเรื่อง “ความยุติธรรมของผู้ชนะ”

ข้อ 8 - ผู้เสียหายและการชดใช้

ข้อความ: ผู้เสียหายสามารถมีส่วนร่วมและเรียกร้องการชดใช้ จัดตั้งกองทุนผู้เสียหายเพื่อรับการชดใช้ที่ ICJ มอบให้, การบริจาคโดยสมัครใจ, และทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกตัดสินว่ามีความผิด **หมายเหตุ:** เชื่อมโยงคำตัดสินระดับรัฐของ ICJ กับการชดใช้สำหรับบุคคลและชุมชนโดยตรง

ข้อ 9 - ความร่วมมือและการบังคับใช้

ข้อความ: รัฐต้องให้ความร่วมมือในการจับกุม, โอนย้าย, และจัดหาหลักฐาน โทษจะถูกดำเนินการในรัฐที่สหประชาชาติกำหนด **หมายเหตุ:** แม้ว่ามติสมัชชาจะไม่มีอำนาจบังคับตามกฎหมายที่ VII ความชอบธรรมและข้อตกลงที่กว้างขวางจะสร้างการปฏิบัติตาม

ข้อ 10 - ระยะเวลาและการรายงาน

ข้อความ: ศาลจัดตั้งขึ้นด้วยอำนาจที่สามารถต่ออายุได้ 15 ปี รายงานประจำปีต่อสมัชชาใหญ่; บันทึกเอกสารเก็บรักษาไว้ภายใต้การดูแลของสหประชาชาติ **หมายเหตุ:** รับประกันความรับผิดชอบและการเก็บรักษาทางประวัติศาสตร์

ภาคผนวก 2: แฝ้มคดีเบื้องต้น (เพื่อประกอบการพิจารณา)

ยุคอาณัติ

- 2467 - การลอบสังหาร Jacob Israël de Haan (เยรูซาเลม)
- 2487 - การลอบสังหาร Lord Moyne (ไคโร)
- 2489 - การวางระเบิดโรงแรมคิงเดวิด (เยรูซาเลม)
- 2491 - การสังหารหมู่ที่ Deir Yassin (เยรูซาเลม)
- 2491 - การลอบสังหารผู้ไกล่เกลี่ยของสหประชาชาติ Folke Bernadotte

ช่วงต้นของการเป็นรัฐ

- 2496 - การสังหารหมู่ที่ Qibya
- 2499 - การสังหารหมู่ที่ Kafr Qasim
- 2511 - การโจมตีสนามบินเบรุต
- 2516 - การยิงเครื่องบิน Libyan Arab Airlines เที่ยวบิน 114
- 2525 - การสังหารหมู่ที่ Sabra และ Shatila (สมรู้ร่วมคิด)

การยึดครองและสงครามกลางเมือง

- 2544 - การทำลายสนามบินนานาชาติกาซา
- 2551-52 - ปฏิบัติการ "Cast Lead" (ชาวปาเลสไตน์ 1,166-1,417 คนถูกฆ่า ส่วนใหญ่เป็นพลเรือน)
- 2557 - "Protective Edge" (ชาวปาเลสไตน์ 2,125+ คนถูกฆ่า, 1,600+ เป็นพลเรือน)
- 2566-68 - สงครามกลางเมือง: การทิ้งระเบิด, ภาวะอดอยาก, การทำลายโครงสร้าง 78%, ผู้เสียชีวิต 62,122+ คน (ฐานข้อมูล MoH/สหประชาชาติ)

นอกดินแดน

- 2567 - การโจมตีสถานที่ทางการทูตของอิหร่าน (ดามัสกัส)
- 2567 - การลอบสังหาร Ismail Haniyeh (เตหะราน)

- 2568 - การโจมตีสนามบินนานาชาติชานา

แฟ้มผู้นำร่วมสมัย

- **เบนจามิน เนทันยาฮู (นายกรัฐมนตรี)** - ความรับผิดชอบในการบัญชาการสงครามทางอากาศ, การปิดล้อม, นโยบายการอดอยาก
- **โยอาฟ กัลลันต์ (รัฐมนตรีกลาโหม)** - ความรับผิดชอบโดยตรงต่อการปิดล้อมและการทิ้งระเบิด
- **เบชาเลล สโมทริช (รัฐมนตรีการคลัง)** - การขยายการตั้งถิ่นฐาน, การยุยง, การสนับสนุนความรุนแรงของผู้ตั้งถิ่นฐาน
- **อิตามาร์ เบน-กวีร์ (รัฐมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ)** - การติดอาวุธให้ผู้ตั้งถิ่นฐาน, นโยบายที่เลือกปฏิบัติ, การทารุณนักโทษ

อ้างอิง

- การประเมินความเสียหาย UNOSAT / OCHA, สิงหาคม 2568 (~78% ของโครงสร้างได้รับผลกระทบ)
- การอัปเดตสถานการณ์มนุษยธรรม OCHA #315, สิงหาคม 2568 (62,122 ผู้เสียชีวิต)
- **The Lancet** (ม.ค. 2568): ผู้เสียชีวิตจากบาดแผล 64,260 คนโดยประมาณ; การประเมินต่ำลง ~41%
- **Nature** (มิ.ย. 2568): การสำรวจอัตราการตายในกาซา, 75,200 ผู้เสียชีวิตจากความรุนแรง + 8,540 ผู้เสียชีวิตที่ไม่ใช่ความรุนแรง
- การยืนยันภาวะอดอยาก IPC, สิงหาคม 2568
- ความเห็นที่ปรึกษาของ ICJ, 19 กรกฎาคม 2567: ความผิดกฎหมายของการตั้งถิ่นฐานในดินแดนที่ถูกยึดครอง
- การยื่นขอหมายจับของอัยการ ICC (พ.ค. 2567) และหมายจับ (พ.ย. 2567) ต่อเนทันยาฮู, กัลลันต์ และผู้นำฮามาส
- มติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ 71/248 (2559): IIIM สำหรับซีเรีย
- มติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ 57/228B (2546): ECCC (กัมพูชา)